

BÁO CÁO

Tổng hợp ý kiến góp ý về dự án Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở

Kính gửi: Bộ Nội vụ

Thực hiện Văn bản số 3556/BNV-CQĐP ngày 28/7/2022 của Bộ Nội vụ về việc lấy ý kiến dự thảo Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở, ngày 02/8/2022, Sở Nội vụ đã có các Văn bản số 1418/SNV-XDCQ&TCBC và Văn bản số 1420/SNV-XDCQ&TCBC đề nghị các địa phương, đơn vị liên quan nghiên cứu, góp ý. Sau khi nghiên cứu dự thảo Luật và tổng hợp, tiếp thu ý kiến góp ý của các địa phương, đơn vị, Sở Nội vụ tỉnh Hà Tĩnh xin trao đổi, góp ý một số nội dung sau:

PHẦN I. VỀ CÔNG TÁC TỔ CHỨC LẤY Ý KIẾN

1. Hình thức: Lấy ý kiến bằng văn bản.
2. Đối tượng lấy ý kiến: 13 Ủy ban nhân dân cấp huyện; 6 tổ chức chính trị - xã hội cấp tỉnh; 04 doanh nghiệp và 04 tổ chức hội.
3. Số lượng địa phương, đơn vị có ý kiến góp ý bằng văn bản: 12.

PHẦN II. TỔNG HỢP Ý KIẾN GÓP Ý VỀ NỘI DUNG

I. Về sự cần thiết ban hành Luật

1. Nhất trí với sự cần thiết ban hành Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở nhằm thể chế hóa đầy đủ chủ trương, quan điểm của Đảng về phát huy quyền làm chủ của Nhân dân và thực hiện phương châm “*dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng*”, cụ thể hóa quy định của Hiến pháp năm 2013 về quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân.

2. Không nhất trí với sự cần thiết ban hành Luật: (không có ý kiến nào).

II. Về phạm vi điều chỉnh của dự án Luật

1. Nhất trí phạm vi điều chỉnh của dự án Luật.

Thông nhất với việc mở rộng phạm vi điều chỉnh, quy định về thực hiện dân chủ tại doanh nghiệp tương ứng với các loại hình cơ sở khác (xã, phường, thị trấn và cơ quan, đơn vị). Việc quy định về thực hiện dân chủ tại doanh nghiệp trong dự án Luật này bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật khi điều chỉnh về thực hiện dân chủ ở các loại hình cơ sở trong cùng một dự án Luật.

2. Đề nghị chỉnh lý phạm vi điều chỉnh của dự án Luật (không có ý kiến nào).

III. Về cơ chế bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở

Đề nghị bổ sung các quy định về hình thức kiểm tra, giám sát, nội dung kiểm tra, giám sát, hiệu lực và việc thực hiện các kiến nghị sau kiểm tra, giám sát

của người dân; nghiên cứu bổ sung, cụ thể hóa cơ chế “dân thụ hưởng” tại mỗi loại hình thực hiện dân chủ ở cơ sở.

Đề nghị bổ sung, làm rõ hơn vai trò, trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tổ chức Liên đoàn lao động và các tổ chức chính trị - xã hội khác cũng như cơ chế bảo đảm để các tổ chức chính trị - xã hội này thực hiện vai trò làm nòng cốt, bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở theo đúng chủ trương “*Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội làm nòng cốt để Nhân dân làm chủ*”.

IV. Về Quy định chung (Chương I)

1. Về Phạm vi điều chỉnh (Điều 1)

Đề nghị bổ sung “Đối tượng áp dụng” vào Chương I, nghiên cứu bổ sung thêm đề mục trong Điều 1, viết lại thành “Điều 1. Phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng”. Có thể nghiên cứu bổ sung quy định về “Đối tượng áp dụng” như sau:

a) Công dân sinh sống trên lãnh thổ Việt Nam thuộc đơn vị hành chính cấp xã hoặc đơn vị hành chính cấp huyện ở nơi không có đơn vị hành chính cấp xã (sau đây gọi chung là đơn vị hành chính cấp xã).

b) Cán bộ, công chức, viên chức, người lao động tại cơ quan, đơn vị; người lao động tại doanh nghiệp nơi ký kết hợp đồng lao động.

c) Người đứng đầu các cơ quan, đơn vị, tổ chức, người sử dụng lao động.

d) Chính quyền các cấp.

2. Về giải thích từ ngữ (Điều 2)

- Đề nghị trình bày bằng kiểu chữ “in nghiêng” đối với các cụm từ cần giải thích, cụ thể như:

“1. *Cơ sở*” là...

“2. *Thực hiện dân chủ ở cơ sở*” là...

- Tại khoản 4, đề nghị nghiên cứu bổ sung thêm cụm từ “*kinh tế, văn hoá - xã hội*”, viết lại thành: “Quyết định hành chính liên quan đến lợi ích cộng đồng là quyết định ban hành hoặc phê duyệt chiến lược, chương trình, quy hoạch, kế hoạch, dự án, đề án có nội dung tác động đến môi trường; sức khỏe của cộng đồng; trật tự, an toàn xã hội; *kinh tế, văn hoá - xã hội* và những vấn đề khác làm ảnh hưởng đến lợi ích cộng đồng”. Lý do: *kinh tế, văn hoá xã hội* là những lĩnh vực quan trọng và thường bị tác động bởi rất nhiều quyết định hành chính liên quan đến lợi ích cộng đồng.

3. Về quyền của công dân, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong thực hiện dân chủ ở cơ sở (Điều 4)

- Tại khoản 1, đề nghị xem xét viết lại như sau “*Được công khai và cung cấp thông tin đầy đủ, chính xác, kịp thời theo quy định của pháp luật*”.

- Đề nghị bổ sung và đưa nội dung quyền “Kiểm tra, giám sát của công dân, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động đối với chính quyền địa phương cấp xã; người đứng đầu cơ quan, đơn vị; người sử dụng lao động trong thực hiện dân chủ ở cơ sở” vào Điều 4 dự thảo luật, vì đây là một trong những quyền cơ bản và quan trọng

của công dân, cán bộ, công chức, viên chức người lao động trong thực hiện dân chủ ở cơ sở.

4. Về các hành vi bị nghiêm cấm (Điều 7)

Đề nghị nghiên cứu nhập khoản 4 vào khoản 3 để tránh trùng lặp.

V. Về Thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn (Chương II)

- Đề nghị nghiên cứu sửa tiêu đề Chương II thành “THỰC HIỆN DÂN CHỦ Ở CẤP XÃ”; sửa tiêu đề Mục 1 Chương II thành “CÔNG KHAI THÔNG TIN Ở CẤP XÃ”. Lý do, tại khoản 1 Điều 2 đã ghi “...xã, phường, thị trấn (sau đây gọi chung là cấp xã)”.

- Về các nội dung công khai tại xã, phường, thị trấn; cơ quan, đơn vị và trong doanh nghiệp đã được quy định tại Điều 9, Điều 35 và Điều 45 dự thảo Luật. Tuy nhiên, những nội dung thuộc bí mật nhà nước sẽ không được công khai. Vì vậy, đề nghị cơ quan soạn thảo chỉnh sửa theo hướng loại trừ trường hợp thuộc bí mật nhà nước.

1. Về các hình thức, thời điểm công khai thông tin để Nhân dân biết (Điều 10)

Tại điểm g, khoản 1 đề nghị không liệt kê cụ thể các mạng xã hội, bỏ các từ “zalo, viber, facebook” vì liệt kê như vậy có thể chưa đầy đủ, mặt khác, các loại mạng xã hội này có thể không tồn tại hoặc bị thay thế bởi các mạng xã hội khác trong tương lai. Đề nghị viết lại như sau: “*Thông qua mạng xã hội theo quy định của pháp luật bảo đảm phù hợp với mức độ ứng dụng công nghệ thông tin tại cấp xã, tại thôn, tổ dân phố*”.

2. Về thẩm quyền đề xuất nội dung để cộng đồng dân cư bàn và quyết định (Điều 14)

Tại khoản 3 đề nghị thêm chữ “từ” và “trở lên”. Viết lại thành “...có từ 10% trở lên cử tri hoặc cử tri đại diện hộ gia đình...”.

3. Về lập danh sách cử tri (Điều 16)

Tại khoản 1, Điều 16, ở nội dung ...“danh sách cử tri hộ gia đình”..., đề nghị bổ sung thêm từ “*đại diện*” để viết lại thành: ...“danh sách cử tri *đại diện* hộ gia đình”....

Đề nghị xem xét bỏ nội dung “... Trong thời gian 03 ngày làm việc kể từ ngày nhận được khiếu nại của công dân, Ủy ban nhân dân cấp xã phải có văn bản trả lời về nội dung khiếu nại để gửi tới công dân”, bổ sung thêm nội dung “*để giải quyết theo quy định của Luật khiếu nại và các văn bản pháp luật hiện hành về khiếu nại*” và viết lại phần cuối của khoản 3 Điều 16 như sau: “... Trường hợp công dân không đồng ý về kết quả giải quyết của Trưởng thôn, Tổ trưởng Tổ dân phố thì có quyền khiếu nại đến Ủy ban nhân dân cấp xã để giải quyết *theo quy định của Luật khiếu nại và các văn bản pháp luật hiện hành về khiếu nại*”.

4. Về những nội dung Nhân dân tham gia ý kiến trước khi cơ quan có thẩm quyền quyết định (Điều 23)

Tại khoản 5 đề nghị không liệt kê cụ thể các mạng xã hội “zalo, viber, facebook” bởi các lý do như đã nêu tại điểm 1 mục V, Văn bản này.

5. Về tổ chức hội nghị đối thoại với Nhân dân (Điều 25)

Đề nghị nghiên cứu bổ sung từ “trao đổi,” trước các từ “đối thoại” trong tiêu đề và nội dung của Điều 25. Lý do: để phù hợp, thống nhất với Điều 125 Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015.

6. Về hình thức Nhân dân giám sát (Điều 32)

Tại khoản 3 đề nghị bổ sung thêm cụm từ “*và thông qua đại diện các tổ chức hợp pháp khác bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân*” viết lại thành “*Thông qua hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp và thông qua đại diện các tổ chức hợp pháp khác bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân*”; vì Nhân dân có thể giám sát thông qua đại diện các tổ chức hợp pháp bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân.

VI. Về Thực hiện dân chủ trong cơ quan, đơn vị (Chương III)

Về những nội dung người đứng đầu cơ quan, đơn vị phải công khai (Điều 34)

Tại khoản 4 đề nghị bổ sung cụm từ “*(trừ biệt phái bí mật theo quy định)*” để viết thành “*Tuyên dụng, tiếp nhận, đào tạo, bồi dưỡng, điều động, bổ nhiệm, luân chuyển, biệt phái (trừ biệt phái bí mật theo quy định), từ chức, miễn nhiệm, quy hoạch, chuyển đổi vị trí công tác;...*”; lý do: nhằm đảm bảo theo quy định của pháp luật hiện hành liên quan đến một số ngành như: Công an, Quân sự, Cơ yếu, Ngoại giao...

VII. Trách nhiệm tổ chức thực hiện pháp luật về thực hiện dân chủ ở cơ sở (Chương VI)

1. Về các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở (Điều 64)

Đề nghị nghiên cứu bổ sung thêm nội dung: “*Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát; nâng cao hiệu quả hoạt động của Ban thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng và tổ hòa giải cơ sở*”.

2. Về trách nhiệm của Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân cấp xã trong thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn (Điều 65)

Đề nghị quy định rõ trách nhiệm của Hội đồng nhân dân cấp xã trong việc xử lý và giải quyết các kiến nghị, ý kiến của Nhân dân.

3. Về trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, đơn vị trong thực hiện dân chủ tại cơ quan, đơn vị (Điều 66)

Đề nghị nghiên cứu bổ sung một khoản quy định “*Xây dựng và thực hiện đúng quy chế làm việc, phát huy vai trò nêu gương của cán bộ lãnh đạo, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động trong thực hành dân chủ*”.

4. Về trách nhiệm của người sử dụng lao động trong thực hiện dân chủ tại doanh nghiệp (Điều 67)

Đề nghị bổ sung một khoản quy định trách nhiệm của người sử dụng lao động trong thực hiện dân chủ tại doanh nghiệp: “*Thực hiện hợp đồng lao động, thỏa ước lao động tập thể và thỏa thuận hợp pháp khác; tôn trọng danh dự, nhân phẩm của người lao động*”.

5. Về trách nhiệm của Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và Ủy ban nhân dân quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương (Điều 69)

Đề nghị sửa đổi tiêu đề của Điều này thành “*Trách nhiệm của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh và Ủy ban nhân dân cấp huyện*”.

Tại khoản 3 đề nghị nghiên cứu viết lại thành “*Căn cứ quy định chế độ thông tin và báo cáo hoặc khi được yêu cầu để báo cáo cấp ủy Đảng, cơ quan nhà nước có thẩm quyền về tình hình thực hiện dân chủ ở cơ sở trên địa bàn*”.

Đề nghị bổ sung và viết lại khoản 3 như sau: “*3. Thanh tra, kiểm tra việc thực hiện các quy định của pháp luật về quy chế dân chủ ở cơ sở.*”

Sở Nội vụ tỉnh Hà Tĩnh báo cáo đề Bộ Nội vụ xem xét, tổng hợp.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Giám đốc Sở;
- Lưu: VT, XDCQ&TCBC.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Bùi Quang Dương